

Budapest, 2020. június 29.

Karácsony Gergely
főpolgármester
Fővárosi Önkormányzat
Budapest

Tárgy: A robogók okozta levegő- és zajszennyezés megszüntetése

Tisztelt Főpolgármester Úr!

Örömmel hallottuk a Restart Budapest 4. epizódjában¹, hogy Ön is szeretné, ha eltűnének a főváros útjairól a rendkívül szennyező és zajos – belső égésű motorral hajtott – robogók. Annál is inkább örülünk, mert ezen a téren nyilvánvalóan összhang van a kormány és a Fővárosi Önkormányzat között, hiszen a kormány nemrég hirdette meg, hogy a vállalkozások számára támogatást nyújt a villanyrobogók beszerzésére. Sőt Palkovics László innovációs és technológiai miniszter a napokban azt is bejelentette, hogy megfontolják az elektromos rásegítésű kerékpárok (pedelekek) beszerzésének támogatását is.²

A mielőbbi intézkedés szükségességét indokolja, hogy a benzines robogók általában sokkal környezetszennyezőbbek, mint a legtöbb közúti jármű. Többségük egységnyi üzemanyagból több ezerszer annyi egészségkárosító szénhidrogént bocsát ki, mint egy teherautó. Az átlagos robogó ugyanannyi üzemanyagból százszor annyi rákkeltő benzolt pufog ki a levegőbe, mint egy személyautó.³ Rendkívül zajosak is.

¹ <https://restart.budapest.hu/blog/2020/06/19/4-epizod-tervezzuk-ujra-egyutt-budapest-kozlekedeset/>

² https://kereparosklub.hu/pedelec_tamogatas_itm_elektromobilitas

³

Ld. például:

- Scooters pollute more than lorries. Scooters give off thousands of times more smog-causing pollutants than larger vehicles, according to research, The Telegraph, 2014.05.04., <http://www.telegraph.co.uk/news/science/science-news/10834679/Scooters-pollute-more-than-lorries.html>
- Study shows two-stroke scooters dominant source of air pollution in many cities; asymmetric polluters. 2014. május 23., <http://www.greencarcongress.com/2014/05/20140523-platt.html>
- Two-stroke scooters are a dominant source of air pollution in many cities. 2014., <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/articles-journals/two-stroke-scooters-are-dominant-source-air-pollution-many-cities>.
- <http://www.nature.com/articles/ncomms4749#s1>, <https://www.repository.cam.ac.uk/bitstream/handle/1810/245612/Platt-2014-NatureCommunications-3.pdf?sequence=1>
- Pollution: mopeds and scooters are the dominant source, 2014.05.30., <https://www.researchitaly.it/en/understanding/press-media/news/pollution-mopeds-and-scooters-are-the-dominant-source/>
- Assessing the Health Impact and Social Costs of Mopeds: Feasibility Study in Rome. World Health Organization, 2014, http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0004/111388/E83257.pdf
- Scooters: Europe's Pollution Machines, <http://www.forbes.com/sites/alexberozow/2014/05/14/scooters-europes-pollution-machines/#5df020ac69fb>

A helyzetet jól jellemzi az Innovációs és Technológiai Minisztérium levele⁴, amely szerint azért nem vezeti be a forgalmi engedélyt és rendszámokat a robogókra, mert azoknak egy része (feltételezésünk szerint a túlnyomó része) nem kaphatná meg az engedélyt és a rendszámot, mert nem felel meg a hatályos környezetvédelmi előírásoknak...

A Levegő Munkacsoporthoz rendszeresen érkeznek lakossági panaszok a robogókkal kapcsolatban. Mi magunk is gyakran tapasztaljuk, mennyire kellemetlen, amikor például a Ráday utcában a vendéglők teraszán üldögélők vagy a Budai Várban sétálók mellett húz el egy-egy büzökádó robogó. Számos panaszt kaptunk kerékpárosoktól is, akik sokszor szenvednek a mellettük elhúzó robogók pokoli büzétől.

Megfelelő intézkedés hiányában a helyzet jelentősen tovább romolhat, hiszen az autóforgalom – egyébként szükséges és támogatandó – korlátozásával nemcsak kerékpárra fognak egyre többen átülni, hanem vélhetően robogóra is.

Ennek a mindenütt jelenlévő problémának van látványos, könnyen és szinte mindenki meglepedésére szolgáló megoldása. Benzines robogó helyett (villany)kerékpárra vagy a villanyrobogóra kell átállni. Különösen fontos ez a futárok esetében, hiszen az ő futásteljesítményük sokkal nagyobb az átlagosnál. Biciklis futárok már régóta vannak Budapesten, egyes szolgáltatók már ma is villanyrobogóval szállítanak, de az általános átálláshoz önkormányzati intézkedésekre is szükség van.

Ezért fordulunk javaslattal Önhöz. Kettős intézkedést látunk megvalósíthatónak. Az egyik a tiltás, a másik az átállás erkölcsi és anyagi támogatása.

Megfelelő türelmi idővel, időt hagyva az átállásra, létre kell hozni Budapesten egy – fokozatosan bővülő – övezetet, amelyben csak nulla emissziós két- és háromkerekű járművel szabad közlekedni. (Tudjuk, hogy nem minden robogó szennyez egyformán, de egyrészt ösztönözni kell az átállást a nulla emissziós járművekre, másrészt a belső égésű robogók általános kitiltásának betartását jóval könnyebb ellenőrizni.) Ennek már van is előzménye, hiszen a fővárosi szmogriadó-rendelet⁵ szerint (9. §) a főpolgármester a riasztási fokozat bevezetésekor elrendelheti „a belső égésű motorral hajtott segédmotoros kerékpárok és a belső égésű motorral hajtott kerékpárok Budapest főváros közigazgatási területén való használatának korlátozását vagy közlekedésének tilalmát”.

A tiltással párhuzamosan anyagilag kell támogatni a futárok áttérését belső égésű motorral hajtott robogóról villanyrobogóra, illetve biciklire, villanybiciklire, az érintett cégeket pedig abban, hogy megoldják a futárjaik villanykerékpárjának, villanyrobogójának akkumulátorcseréjét, illetve -töltését.

Többféle lehetőség nyílik arra, hogy a Fővárosi Önkormányzat támogassa a villanyrobogók, villanykerékpárok elterjesztését a szolgáltatásokban, például:

- Felvilágosítással és szervező munkával segíthet a Fővárosi Önkormányzat egy olyan kedvező feltételű lízingelést, amellyel új járműhöz juthatnának a futárok. Egy ilyen pénzügyi konstrukció ugyanis a lízingelő cég számára is kifizetődő lehet a viszonylag nagyobb futásteljesítményű robogók esetén, hiszen a villanyrobogók, -kerékpárok üzemeltetése olcsóbb, mint a hagyományos robogóké.⁶

⁴ <https://www.facebook.com/mopedblog/posts/2603222799939162>

⁵ Budapest Főváros Közgyűlésének 69/2008. (XII. 10.) önkormányzati rendelete Budapest Főváros szmogriadótervéről

⁶ Ld.:

- Electric scooters cost you much less than gas scooters, Ewizz, 2014.05.28., <http://www.ewizz.co.za/electric-scooters-cost-you-much-less-than-cheaper-gas-scooters/> Csak egy példával szemléltetnénk a megtakarítási lehetőségeket. Egy robbanómotoros robogó ára 300 000–

- Kidolgozható egy olyan megoldás is, amelyben részben visszatérítendő támogatást kap, aki egy időponttól visszamenően fél, egy vagy másfél évre igazolni tudja szerződéssel, számlákkal, hogy futárként dolgozik, és megsemmisítésre leadja a robbanómotoros robogóját. Javasoljuk, hogy a Fővárosi Önkormányzat dolgozzon ki egy ilyen megoldást és azt juttassa el az ITM-be annak érdekében, hogy a – remélhetőleg hamarosan megnyíló újabb állami támogatási keret erre is biztosítson forrást. (A jelenlegi keret már kimerült.⁷) Ezt annál is inkább érdemes lenne az államnak megtennie, mert miközben egy villanyautó vásárlásához 2,5 millió forinttal járul hozzá, ebből az összegből egy kiváló minőségű villanyrobogót vagy akár négy pedeleket is lehetne venni csereakkumulátorral együtt. (Ezt természetesen csak az összehasonlítás kedvéért írjuk, és egyáltalán nem javasoljuk, hogy az állam 100%-os vissza nem térítendő támogatást nyújtson.)

Úgy véljük, hogy a robbanómotoros futárok kitiltása Budapestről és különösen a robogócsere támogatása látványosan hívhatja fel a figyelmet a villanyhajtású kétkerekű járművek lehetőségeire a városi közlekedésben, elősegítve a kormány Jedlik Ányos Tervének megvalósítását. Emellett kiválóan alkalmas arra, hogy a Fővárosi Önkormányzatot a városlakók egészségére, nyugalomára gondot viselő testületként mutassa be.

Javaslatunkkal kapcsolatban mielőbbi válaszát várva,

üdvözlettel:

Vargha Márton
a Levegő Munkacsoport
közlekedési témafelelőse

Lukács András
a Levegő Munkacsoport
elnöke

Melléklet:

2 kép

1 200 000 forint, egy villanyrobogóé 900 000–1 600 000 forint. Amennyiben a villanyrobogó naponta 100 kilométert tesz meg az év 250 napján, akkor csak az üzemanyagköltségen 500 000 forintot takaríthat meg egy év alatt. (Egyébként például egy pizzafutár naponta 200 kilométert is megtesz a robogójával.) Ezen felül még számottevő megtakarítás származik az alacsonyabb karbantartási költségeknek köszönhetően.

- It pays off, <http://govecsgroup.com/en/b2b/go-transport/das-rechnet-sich/>

⁷ Kimerült az elektromos autókhoz igényelhető állami támogatási keret, <https://zoldautok.hu/2020/06/25/kimerult-az-elektromos-autokhoz-igenyelhető-allami-tamogatasi-keret/>

Pedelekes pizzafutár Berlinben

Kerékpáros ételszállító futár Budapesten